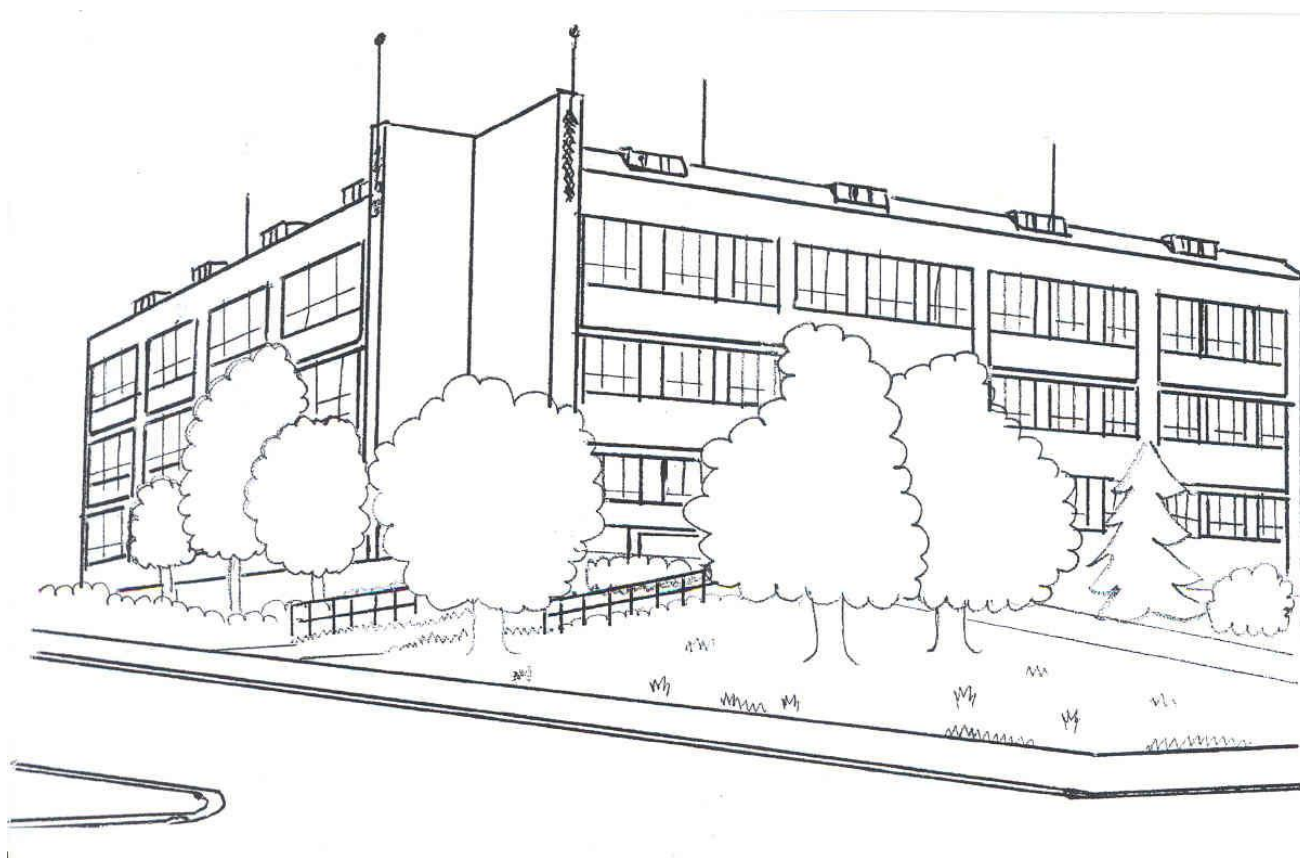


ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINA

při ZŠ Dr. E. Beneše Mladá Boleslav, Laurinova 905

příspěvková organizace



Obsah

1. Identifikace ŠD.....	3
2. Charakteristika školní družiny	4
2.1. Materiální podmínky	4
2.2. Personální podmínky.....	5
2.3. Ekonomické podmínky	5
2.4. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	6
2.5. Psychosomatické podmínky	7
3. Cíle vzdělávání ŠD.....	7
3.1. Délka vzdělávání.....	8
3.2. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání.....	8
3.3. Podmínky pro děti se specifickými potřebami	9
4. Formy práce.....	9
4.1. Metody práce	10
4.2. Klíčové kompetence	10
5. Obsah vzdělávání.....	11
5.1. Časový plán.....	13
6. Evaluace.....	15
6.1. Autoevaluace.....	15
7. Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty.....	15
8. Povinná dokumentace.....	16

1. Identifikace ŠD

Název ŠVP Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání
Předkladatel Základní škola Dr. E. Beneše Mladá Boleslav, Laurinova 905, příspěvková
organizace

Název školy: Základní škola Dr. E. Beneše Mladá Boleslav

Adresa školy: Laurinova 905, 293 01 Mladá Boleslav

Ředitelka: Mgr. Brigita Šulcová

Telefon - sekretariát 326 324 075

Web www.zsbenese.cz

IČO: 624 51 511

Zřizovatel Statutární město Mladá Boleslav

Komenského náměstí 61

293 49 Mladá Boleslav

<http://www.mb-net.cz>

Primátor města: MUDr. Raduan Nwelati

E-mail: nwelati@mb-net.cz

Vedoucí OŠKTV: Mgr. Petr Dostál

E-mail: dostal@mb-net.cz

Kapacita ŠD 200 žáků

Pedagogická rada seznámena: 31. 8. 2021

Platnost dokumentu

Č. j. dokumentu: B 297/2021, spis. znak B.1.07, skart. znak S 5 Platnost a účinnost dokumentu od: 1. 9. 2021

Mgr. Brigita Šulcová
ředitelka školy

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina (dále jen ŠD) poskytuje zájmové vzdělávání, přípravu na vyučování a odpočinkovou činnost pro děti prvního stupně základní školy, které jsou přihlášeny k pravidelné denní docházce. Zabezpečuje dětem 1. stupně náplň času v době před vyučováním a odpoledne před odchodem domů nebo do jiných zájmových aktivit.

Provoz ŠD je zajištěn před vyučováním v době od 6.30 hod. do 8.00 hod. Po skončení vyučování od 11.40 hod. do 16.30 hod. Provoz může být v průběhu platnosti vzdělávacího programu ŠD upraven dle potřeb školy.

Školní družina je místem:

- pro zájmové vyžití dětí, pro regeneraci sil a relaxaci po školním vyučování.
- pro rozvoj dětské tvořivosti, nadání a posilování zdravého sebevědomí.
- pro odpočinek, hru a zábavu
- pro komunikaci (děti, vychovatelky, rodiče).

Vychovatelka:

- naslouchá dětem, nechává jim dostatek prostoru a času pro jejich seberealizaci
- často děti chválí a reaguje na jejich úspěchy
- respektuje potřeby dětí, jedná nenásilně, přirozeně, citlivě, navozuje pohodu a klid
- chová se k dětem důvěryhodně a spolehlivě, je pro ně jistotou a bezpečím
- nepodporuje stálé organizování a nezdravou soutěživost
- rozvíjí u dětí zdravé sebevědomí, sebejistotu, schopnost být samo sebou
- přizpůsobuje se životu v sociální skupině a jedná v duchu základních lidských a etických hodnot
- vytváří společně s dětmi vlídné prostředí, do kterého se mohou každý den těšit.

2.1. Materiální podmínky

Školní družina je součástí ZŠ, nachází se v 1., 2., 3. poschodí školy. ŠD má sedm oddělení a pro svou činnost využívá hernu ŠD v přízemí, hernu ŠD v 1. patře, třídy v přízemí, v 1. a 2. patře, tělocvičny v 1. a 2. patře, školní hřiště a park před budovou školy. Činnost ŠD úzce souvisí s činností školy.

Každé oddělení má pro svou činnost k dispozici svoji místnost, která je vybavena stolky s židličkami (popř. školními lavicemi a židlemi), nábytkem, kobercem. Nábytek v jednotlivých odděleních družiny vyhovuje věku žáků. Vybavení školní družiny odpovídá potřebám a zájmům žáků. Pro herní činnosti má každé oddělení své hračky, stolní hry a stavebnice, které jsou uloženy tak, aby si je děti mohly samy půjčit a uklidit na své místo. K dětským hrám je potřeba tyto věci obměňovat a doplňovat. Pro výtvarné a rukodělné potřeby je každé oddělení vybaveno pomůckami pro výtvarnou a pracovní činnost, které jsou v průběhu školního roku dokupovány.

K pohybovým aktivitám ŠD využívá školní hřiště, které je vybaveno hracími prvky, jako jsou klouzačky, prolézačky a fotbalové hřiště. Děti mají vždy k dispozici sportovní vybavení dle aktuálních potřeb.

Pravidelně i nepravidelně jsou využívány speciální učebny a prostory (tělovýchovné) vybavené bezpečným povrchem, nářadím a pracovním náčiním (dílny, odborné učebny) vybavené vhodným nářadím a přístroji.

Šatní prostory jsou vyhovující.

Stravování je zajištěno ve školní jídelně. Podmínky stanovuje řád školní jídelny.

2.2. Personální podmínky

Zájmově vzdělávací program ve ŠD je řízen plně kvalifikovanými vychovatelkami s pedagogickým vzděláním a dlouholetou praxí. Vychovatelky své odborné vzdělání nadále prohlubují různými kurzy, odbornou literaturou a samostudiem. Vzájemně se doplňují ve svých specializacích: hudebně-dramatické, výtvarné, sportovní, přírodopisné.

V ŠD pracuje 7 vychovatelek v 7 odděleních. Všechny vychovatelky mají předepsanou odbornou pedagogickou způsobilost.

Činnost ŠD řídí vedoucí vychovatelka, která kontroluje vedení dokumentace, koordinuje práci vychovatelek podle plánu činností a sleduje výchovně vzdělávací činnost v družině.

Program ŠD je připravován pro děti 1. stupně (1. - 5. ročník).

2.3. Ekonomické podmínky

Pobyt ve ŠD je zpoplatněn. Podmínky úplaty za vzdělávání ve školní družině jsou stanoveny v § 11 a § 14 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, a upraveny ve Vnitřním řádu školní družiny. Poplatek za ŠD je vybírán 1x nebo 2x ročně (září, leden) a to formou bankovního převodu na účet školy nebo v hotovosti v sekretariátu školy.

V případě nezaplacení poplatku může být dítě podmínečně vyloučeno ze školní družiny, v případě opakovaného nezaplacení, pak bude vyloučeno trvale.

Na úplatu za školní družinu může být poskytnuta sleva či úplné prominutí při pěstounské péči nebo má-li zákonný zástupce nárok na sociální příplatek. Žádost včetně podkladů pro uznání výjimky se podává na ředitelství školy. Při rozhodování se postupuje dle správního řádu. Výdaje na výtvarné a sportovní pomůcky, hry, hračky, případně jiné výdaje na materiální zabezpečení činnosti a práce ve ŠD, jsou hrazeny z provozních prostředků školy a částečně z poplatků hrazených zákonnými zástupci. Je-li to možné, lze pro lepší vybavení školní družiny využít i zdroje dotační politiky a případně sponzorské dary.

2.4. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Škola vyhledává, zjišťuje a zhodnocuje možná rizika vyplývající z činnosti školy i provozu ŠD (při vyučování, volnočasových aktivitách, přesunech, účasti žáků na akcích ŠD apod.) a přijímá opatření k prevenci rizik. Vychovatelky ŠD, které jsou pravidelně proškoleny o podmínkách bezpečnosti práce a ochrany zdraví, zajišťují bezpečnost a zdraví žáků po celou dobu jejich pobytu ve školní družině. Na začátku školního roku vychovatelky poučí žáky o bezpečnosti v prostorách školy a ŠD, o zákazu svévolného opuštění ŠD, o chování ve ŠD i mimo ni a o ochraně zdraví svého i spolužáků. Poučení o bezpečnosti se provádí vždy u nově příchozího žáka. Také během školního roku vychovatelky vhodnou a přiměřenou formou průběžně poučují žáky o pravidlech slušného chování, bezpečnosti a ochraně zdraví. Poučení se zaznamenávají v dokumentaci školní družiny. Úraz nebo poranění žák ihned nahlásí vychovatelce, která provede opatření k zajištění první pomoci a informuje zákonné zástupce zraněného žáka. Úrazy jsou evidovány v knize úrazů, která je společná se ZŠ. Podmínky bezpečnosti žáků ve všech prostorách využívaných ŠD jsou rozpracovány v školním řádu, vnitřním řádu ŠD a dalších provozních řádech.

Řeší především zákon č. 22/2006 Sb., Zákoník práce a Zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky na BOZP.

Základem bezpečnosti práce a ochrany zdraví zaměstnanců (a návazně i dětí) je plnění pracovních povinností a prevence rizik, což znamená zejména:

- a) vykonávat pouze takové činnosti, které neohrožují jeho samotného ani ostatní
- b) důsledně zaznamenávat údaje do knihy úrazů (nejen o úrazech, ale i o drobných poraněních)
- c) znát základní povinnosti vyplývající z předpisů
- d) zúčastňovat se školení BOZP
- e) absolvovat povinné periodické lékařské prohlídky
- f) dodržovat pokyny zaměstnavatele a zásady bezpečného chování se na pracovišti
- g) neužívat alkohol a jiné návykové látky
- h) nekouřit na pracovišti
- i) včas oznamovat nedostatky a závady na pracovišti
- j) bezodkladně oznamovat úrazy své či druhých

Za bezpečný příchod dětí do družiny po skončení vyučování nebo zájmových aktivit odpovídá učitel, který ve třídě učí poslední hodinu nebo vede kroužek. Předá děti vychovatelce, která vede prezenci v docházkovém sešitě.

Ve školní družině platí řád školní družiny, který jsou děti povinny dodržovat. Děti jsou pod neustálým dohledem vychovatelky, která je na začátku školního roku nebo po novém příchodu do družiny seznámí s bezpečnostními předpisy.

Vedení školy odpovídá za dodržování hygienických podmínek a bezpečného působení dle platných norem a zákonů (např. zdravé prostředí užívaných prostorů, bezpečné pomůcky, označení nebezpečných předmětů apod.).

Zásady platné ve školní družině: děti jsou vedeny ke zdravému životnímu stylu, jsou seznamovány s prevencí proti sociálně patologickým jevům, osvojují si hygienické návyky, je dodržován vhodný stravovací a pitný režim, je respektována individuální potřeba odpočinku.

2.5. Psychosomatické podmínky

Ve ŠD se snažíme vytvářet příznivé sociální klima – otevřenost a partnerství v komunikaci, úctu, toleranci, uznání, spolupráci a pomoc druhým. Snažíme se chránit žáky před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.

Životospráva - dodržujeme pitný režim - nenutíme žáky do jídla, ale snažíme se, aby alespoň všechno ochutnali a naučili se tak zdravému způsobu stravování (ŠJ poskytuje žákům plnohodnotnou stravu formou oběda) a neplýtvat zbytečně potravinami.

Psychohygienu - zajišťujeme žákům pravidelný denní řád, který je však natolik flexibilní, že umožňuje přizpůsobit organizaci činností momentální situaci a zájmu dětí - žáci jsou zatěžováni přiměřeně věku, mají možnost si kdykoliv odpočinout a relaxovat - všechny vychovatelky respektují individuální potřeby dětí, vhodně na ně reagují a v rámci možností se je snaží uspokojovat, naslouchají problémům žáků a snaží se je řešit

Psychosociální podmínky - vytváříme žákům takové prostředí, aby se cítili spokojení, bezpeční, jistí - každý žák má stejná práva, možnosti, povinnosti, nikdo není zvýhodňován - je respektována osobní svoboda a svoboda výběru - při všech činnostech počítáme s aktivní spoluúčastí žáka, snažíme se o nenásilnou komunikaci, která je žákům příjemná, navozuje vzájemný pocit důvěry a spolupráce - podporujeme důvěru dítěte v sebe sama, převažuje pozitivní hodnocení - rozvíjíme v dětech citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu ve vztahu k ostatním.

3. Cíle vzdělávání ŠD

Cíle vzdělávání ve ŠD vycházejí z obecných cílů vzdělávání uvedených v § 2, odst. 2 školského zákona.

- rozvíjet vědomosti a schopnosti
- vytvářet prostředí vzájemné důvěry a pomoci
- společně stanovit pravidla slušného chování a dbát na jejich dodržování
- zvyšovat nároky na mravní výchovu, vztah dětí k sobě a k dospělým
- podporovat tělesný rozvoj dítěte
- předcházet negativnímu chování dětí
- rozvíjet znalost pravidel slušného chování a dovednost je dodržovat
- dodržovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí
- rozvíjet u dětí schopnost všestranné a otevřené komunikace
- vést ke spolupráci a toleranci k druhým, rozvíjet u dětí kamarádství a přátelské vztahy
- rozvíjet u dětí schopnost respektu k práci a úspěchu vlastního i druhých
- podporovat osobní spokojenost a pohodu dítěte
- upevňovat hygienické návyky, v jídelně dbát na správné stolování
- vést děti k ochraně životního prostředí
- naučit děti aktivně využívat volný čas, rozvíjet zájem i talent, získávat nové poznatky, zkušenosti, dovednosti i návyky
- rozvíjet slovní zásobu a fantazii žáků, cvičit jejich paměť a soustředění - seznamovat žáky s lidovými tradicemi a vytvářet jejich citový vztah k hodnotám
- vést děti k získávání a ověřování informací
- rozvíjet schopnosti a dovednosti v oblasti jemné a hrubé motoriky
- kompenzovat u dětí jednostrannou zátěž během školního vyučování

- vést děti k osvojení takových názorů, schopností a dovedností, které jim umožní dobře zvládnout současný i budoucí život
- rozvíjet u žáků schopnost spolupráce a tolerance, vést je k samostatnému rozhodování a vytváření vhodných postojů

3.1. Délka vzdělávání

Zájmové vzdělávání v ŠD je poskytováno po dobu trvání jednoho školního roku, tj. 10 měsíců, a to dětem od 1. do 5. ročníku. Děti mohou být přihlašovány v průběhu školního roku, dle počtu přihlášených dětí tak, aby nepřesáhl maximální kapacitu ŠD.

3.2. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání

Do školní družiny jsou přijímáni žáci od 1. ročníku do 5. ročníku, tj. žáci I. stupně.

Žáka k docházce do školní družiny přihlašuje jeho zákonný zástupce vyplněním přihlášky k činnosti ŠD.

Rodiče přihlašují dítě do školní družiny na tzv. Zápisním lístku, kde zákonní zástupci určují způsoby odchodu dítěte ze ŠD - tedy který den a ve kterou dobu bude školní družinu navštěvovat, jak bude přicházet a odcházet. Ukončit docházku ve školní družině je možné na základě písemné odhlášky zákonných zástupců dítěte.

Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 žáků, naplněnost se řídí § 10 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

O zařazení uchazeče do školní družiny rozhoduje ředitelka školy. Při zařazení žáka do školní družiny jsou zákonní zástupci prokazatelně seznámeni s řádem školní družiny (příloha Vnitřní řád školní družiny).

Provozní doba ŠD: školní družina je pro zapsané žáky otevřena denně, a to ráno před vyučováním od 6.30 do 8.00 hodin, po vyučování od 11.40 hod do 16 30 hod.

Zákonní zástupci mohou žáka odhlásit z docházky do školní družiny písemným oznámením. Z docházky do školní družiny může být ředitelkou školy na návrh vedoucí vychovatelky vyloučen žák, který opakovaně zásadním způsobem narušuje činnost zařízení, ohrožuje bezpečnost svoji a svých spolužáků či nerespektuje nebo vážně porušuje ustanovení vnitřního řádu školní družiny či školního řádu (tomuto kroku musí předcházet projednání situace se zákonnými zástupci žáka). Důvodem vyloučení je také nezaplacení příspěvku nebo dlouhodobá neomluvená absence žáka. Rozhodnutí o vyloučení žáka ze školní družiny musí být vydáno písemnou formou.

3.3. Podmínky pro děti se specifickými potřebami

Školní družina je schopna s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami adekvátně pracovat a integrovat je do kolektivu.

Vychovatelky ŠD jsou průběžně informovány výchovným poradcem a třídním učitelem žáka o speciálních vzdělávacích potřebách každého jednotlivce, tito žáci jsou plně integrováni do všech forem činností, je s nimi pracováno a je jim umožněno zapojit se podle jejich potřeb.

4. Formy práce

Činnost ŠD zajišťuje pravidelnou výchovnou, vzdělávací i zájmovou činnost.

Formy vzdělání

Režim ŠD zahrnuje: činnosti pravidelné, příležitostné akce, spontánní aktivity, odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

Pravidelná činnost

Je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje aktivity zájmového a tělovýchovného charakteru.

Spontánní aktivity

Zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku,

spontánní hry v rámci ranního pobytu dětí, nebo při odpoledním slučování oddělení.

Odpočinkové činnosti

Zahrnují klidové činnosti po obědě, ale i aktivní odpočinek, kterým je kompenzována jednostranná zátěž, slouží k regeneraci sil.

Příprava na vyučování

Probíhá nenásilnou formou v průběhu celého dne formou didaktických her, vycházek, četby, besed apod.

Příležitostné akce

Tyto akce nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností, řada z nich je pořádána tradičně, např. turnaje a soutěže, kulturní a zábavné akce.

4.1. Metody práce

- Relaxace
- Vyprávění, rozhovory, poslech
- Práce s textem (časopisy, encyklopedie, pohádky)
- Pracovní a výtvarné činnosti (netradiční techniky, práce s různým materiálem)
- Hry (pohybové, stolní, společenské tvořivé, didaktické aj.)
- Křížovky, doplňovačky, rébusy, kvízy, hádanky
- Sběr přírodnin
- Environmentální výchova, osobnostně sociální výchova
- Modelové situace, skupinové práce, soutěže
- Příprava na vyučování
- Sportovní aktivity

4.2. Klíčové kompetence

Činnost ve ŠD vede ke komplexnímu působení na žáky, navazuje na působení v MŠ a ZŠ. Dochází k rozvoji klíčových kompetencí. Děti získávají souhrn dovedností, schopností, vědomostí a postojů v průběhu několikaleté docházky do ŠD. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání. Vychovatelky jednotlivých oddělení ŠD úzce spolupracují s třídními učiteli i rodiči.

Kompetence k učení: učí se s chutí, dokončuje práci, klade si otázky a hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

Kompetence k řešení problémů: všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické a empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení nevede k cíli, započaté činnosti dokončuje.

Komunikativní kompetence: ovládá řeč, vyjadřuje myšlenky, otázky, odpovědi a sdělení vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu a kultivovaně s dospělými i vrstevníky.

Sociální a interpersonální kompetence: samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

Sociální a občanské kompetence: učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí, dbá na své osobní zdraví i druhých.

Kompetence pracovní: orientuje se v možnostech vhodného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, dokáže rozvíjet své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, používá bezpečně a účinně svěřené pomůcky, po celou dobu práce udržuje své pracovní místo v pořádku.

5. Obsah vzdělávání

ŠVP ŠD navazuje na vzdělávání ve škole. ŠD se jako jiný školský subjekt řídí jinými prováděcími předpisy než škola. ŠD má také jiné formy práce a používá jiné prostředky, její výstupy nejsou závazně stanoveny. Základem programu je nabídka činností k jednotlivým tematickým celkům, z nichž si mohou vychovatelky vybírat během vzdělávacího cyklu ty činnosti, které jsou aktuální, právě pro jejich oddělení.

I. Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme

V tematickém okruhu se děti seznamují na základě poznávání s nejbližším okolím, se vztahy a souvislostmi v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností dětí. Různé činnosti by měly přirozeným způsobem probudit v dětech kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich cítění a vztah k naší zemi.

2. Lidé okolo nás

V tematickém okruhu si děti postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci i solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytváří kulturu. Seznamují se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společností nebo i svět. Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratické republiky.

3. Lidé a čas

V tematickém okruhu se děti učí orientovat v dějích a v čase. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u dětí zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby děti samostatně vyhledávaly a získávaly informace z dostupných zdrojů, především pak od členů rodiny i od lidí z nejbližšího okolí, aby mohly společně navštěvovat památky, sbírky regionálních a specializovaných muzeí, veřejné knihovny.

4. Rozmanitost přírody

V tomto okruhu děti poznávají velkou proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeny k tomu, aby si uvědomily, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně

obnovovat. Na základě praktického poznávání přírody mohou děti sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému zdroji.

5. Člověk a jeho zdraví

V tematickém okruhu děti poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Děti si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Děti docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

II. Umění a kultura

Zájmové vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě zájmového vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory: hudební výchova, výtvarná výchova a dramatická výchova.

1. **Hudební činnosti** se vzájemně propojují, ovlivňují ve svém komplexu celkovou osobnost dětí. Především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, pěveckými, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechoвыми. Prostřednictvím těchto činností (vokální – práce s hlasem, sólový, skupinový, sborový zpěv, instrumentální – hra na hudební nástroje, hudebně pohybové – ztvárňování hudby, reagování na ni pomocí pohybu, tance, gest, poslechové – aktivní vnímání znějící hudby) dítě může uplatnit svůj individuální hlasový, instrumentální, pohybový potenciál.

2. **Výtvarné činnosti** pracují s vizuálně obrazovými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným zdrojem poznání. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z pozorování dosavadní a aktuální zkušenosti dítěte a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci.

3. V současné **dramatické výchově** zatím převládá způsob práce, který preferuje a využívá hlavně samostatných her, cvičení a improvizací např. rozvíjet smyslové vnímání, učit se spolupracovat ve skupině, cvičit neverbální komunikaci apod. Tyto aktivity do dramatické výchovy patří, ale je třeba posílit ryze dramatické postupy tedy improvizace, kdy děti vstupují do rolí různých postav a rozehrávají fiktivní děje. Tím se rozvíjí jejich schopnost vcítit se do druhého člověka, nahlížet na problémy z různých úhlů, zkoumat možná řešení, rozhodovat se a jednat v běžných a méně běžných situacích.

III. Člověk a svět práce

Vzdělávací obsah tohoto oboru pro školní družinu je rozdělen na tři okruhy:

- Práce s drobným materiálem
- Pěstitelské práce
- Konstrukční činnosti

Tato oblast postihuje široké spektrum pracovních činností, vede děti k získávání uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Zaměřuje se na praktické pracovní dovednosti a návyky a je nezbytná pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tato oblast je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti dětí.

5.1. Časový plán

Časový plán je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu pro žáky 1. stupně ZŠ,

obsahuje výběr možných činností, ze kterých vychovatelky volí podle aktuálního složení žáků v oddělení. Toto uspořádání umožňuje operativně reagovat na změny i na různou skladbu žáků v jednotlivých odděleních. Zpravidla toto uspořádání umožňuje vybírat činnosti z celé nabídky aktivit ŠVP, které odpovídají skladbě oddělení.

Pro lepší přehlednost je časový plán rozvržen do 4 ročních období: podzim – zima – jaro – léto.

- **Podzim – září, říjen, listopad**

Náměty činností v průběhu podzimu:

Všechny výchovné složky se budou prolínat: společensko-vědní, přírodovědná, estetická, pracovní, tělovýchovná, hudebně – pohybová.

Poučení o bezpečnosti, seznamovací hry, orientace ve škole a okolí, vycházky do přírody, sledování změn v přírodě, pohybové hry, hry v komunikativním kruhu, didaktické hry a kvízy, výtvarné a pracovní činnosti, hudební hrátky, základy dramatiky.

- **Zima – prosinec, leden, únor**

Náměty činností v průběhu zimy:

Poučení o bezpečnosti, pozorování lesní zvěře a ptáků u krmítka, výroba vánočních dárků, zimní soutěže na sněhu, práce s novým i odpadovým papírem, seznamování se symboly Vánoc a Masopustu.

- **Jaro – březen, duben, květen**

Náměty činností v průběhu jara: Vycházky městem a okolní přírodou, pozorování změn v přírodě, poznávání a určování jarních květin, zvířata a jejich mláďata, symboly Velikonoc, hudební a výtvarné činnosti s tématem jara, ekologická výchova – ochrana přírody, poznávání ptáků.

- **Léto – červen**

Náměty činností v průběhu léta:

Přírodovědné vycházky s cílem poznat změny v přírodě, poznávání lučních květin, četba knih o přírodě, poučení dětí o bezpečnosti při koupání a opalování, slavnostní ukončení činnosti, vyhodnocení celoročních akcí, poučení o bezpečném chování dětí v době letních prázdnin.

6. Evaluace

Vnitřní evaluace a hodnocení probíhá na úrovni družiny a oddělení.

Analyzujeme a vyhodnocujeme podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu, hodnotíme plnění výchovně vzdělávacích cílů. Sledujeme individuální rozvoj dětí, jejich pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu.

Hodnocení většího či menšího tematického celku provádíme po skončení nebo v průběhu činnosti. Podle získaných výsledků plánujeme tematické celky, upravujeme je, obměňujeme a obohacujeme o nové prostředky činnosti.

Hodnotíme aktivitu dětí, jejich pokroky, úspěchy z pohledu celého oddělení, bereme na zřetel náměty dětí k dalším činnostem. Samozřejmostí je i sebehodnocení práce a aktivity dětí. Všechny realizované činnosti hodnotíme v souladu s výchovně vzdělávacím programem.

Hodnocení činnosti školní družiny bude prováděno dvakrát za rok.

Kritéria hodnocení:

- způsob motivace
- vedení činnosti ŠD
- pestrost činnosti
- individuální přístup k dětem
- dodržování BOZP
- rozvoj osobnosti dětí
- námětová pestrost
- komunikace mezi vychovatelkami
- spolupráce s rodiči
- prezentace ŠD na veřejnosti
- zlepšování materiálních a personálních podmínek

6.1. Autoevaluace

Cílem je zlepšení stávajících podmínek v činnosti školní družiny, zejména materiálního zabezpečení pomůcek na činnosti, lepší komunikace s rodiči dětí.

Nástroj autoevaluace: rozbor dokumentace ŠD zpětná vazba od dětí (rozbory s dětmi) zpětná vazba od rodičů (individuální rozhovory s rodiči) rozhovory s pedagogy, hodnocení ředitele školy.

7. Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Snahou naší školy i školní družiny je, aby vztah se zákonnými zástupci byl založen na partnerských vztazích, kde mezi zákonnými zástupci a vychovatelkami panuje oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat.

Odpovědnost, práva a povinnosti jsou zakotveny ve vnitřním řádu ŠD. Máme na zřeteli, že informovanost zákonných zástupců a naše vzájemné poznávání se jsou důležitým předpokladem partnerské komunikace a spolupráce a že vztahy ŠD s rodiči žáků ovlivňují výsledek pedagogické práce.

8. Povinná dokumentace

1. Třídní kniha
2. Přihlášky k činnosti ŠD
3. Školní vzdělávací program ŠD

Přílohy:

1. Vnitřní řád školní družiny
2. Měsíční program ŠD

Zrušovací ustanovení:

Tímto dokumentem se ruší platnost předchozího Školního vzdělávacího programu školní družiny č. j. B 315/2019 ze dne 4. 9. 2017.